

Normkritik utifrån toalettskyltar

Respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna - Normer och värden, Äldre

Syfte – Varför?

På vår förskola arbetar vi med normkritik som ett av våra prioriterade mål i verksamhetsplanen. Vårt syfte är att genom olika aktiviteter uppmärksamma barnen på hur normer ser ut och göra dem medvetna om sin egen identitet.

”Min personlighet/identitet är den jag är oavsett min könstillhörighet”. Vi kom in på intressanta diskussioner med barnen kring varför det finns symboler på toaletterna. Hur gör de som inte känner sig som varken pojke eller flicka? Att en del kan känna mer tillhörighet i ett annat kön än det vi föds i. Att vi alla är olika, men lika mycket värda och att det viktigaste är att hitta sin kärna – Vem är jag som person?

Mål ur Lpfö 18 – Vad?

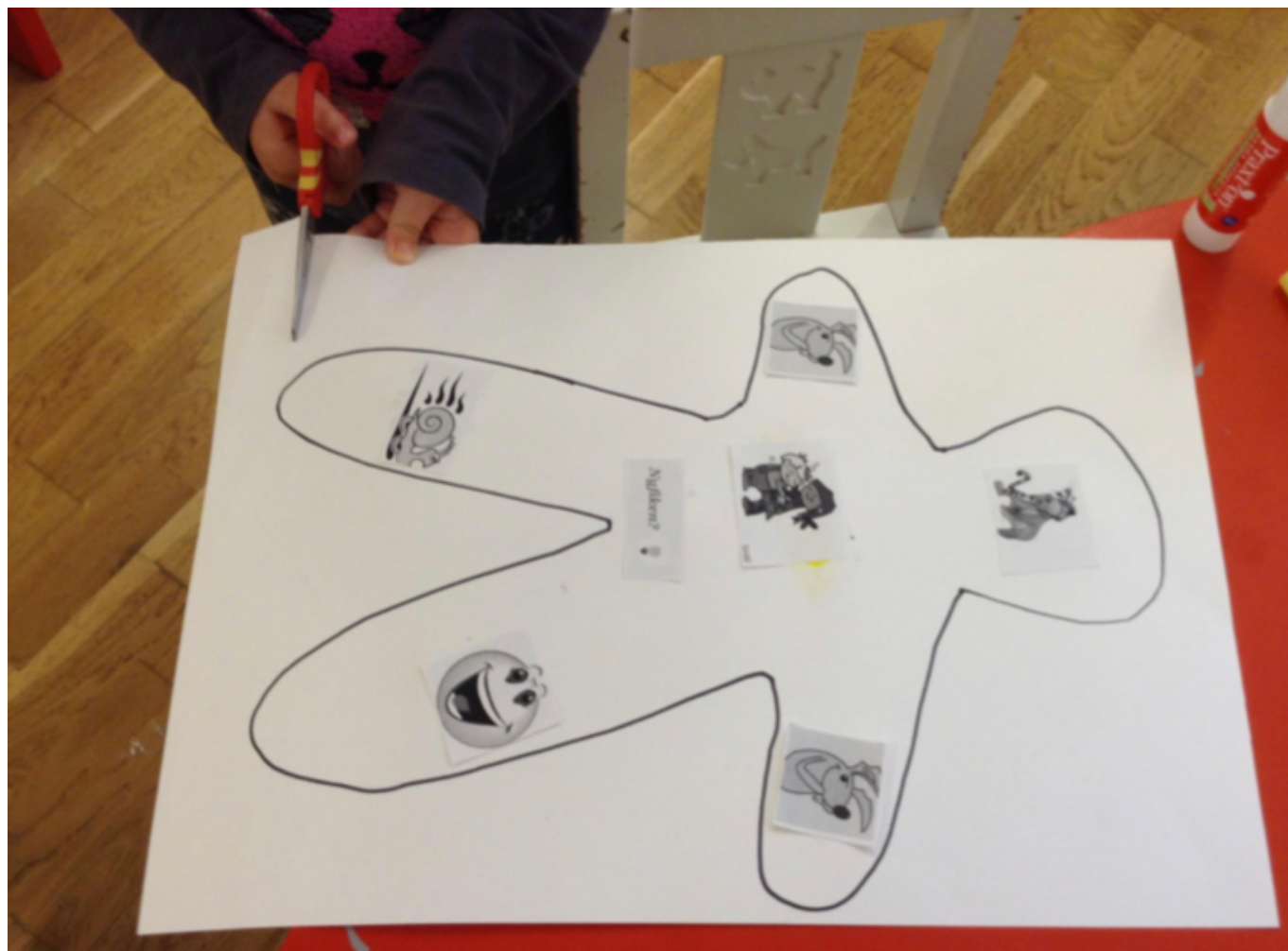
Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet,
- respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna,
- förmåga att lyssna på och reflektera över andras uppfattningar samt att reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar.

Tillvägagångssätt – Hur?

1) Vi tittade gemensamt på ett filmklipp om olika könsroller: [Könsroller, Kunskapsmedia](#) (filmen är egentligen tänkt för äldre barn, men det går att välja ut delar som är lämpliga för barngruppen). Under visningen pausade vi då den innehöll en del svåra begrepp. Den väckte även reaktioner hos barnen som vi stannade upp och gemensamt reflekterade kring. Barnens reaktioner efter filmen, utifrån deras erfarenheter, handlade om toalettskyltar. Barnen pratade om att ibland är det en tjej med kjol och en pojke med byxor. Ibland är det ett märke för kille eller tjej. Vad gör de personer som inte känner sig som en kille eller tjej? Ett barn sa då att de kan gå på toaletten med rullstolskylten på. Ett barn fyllde i att vissa känner sig som tjejer fastän de är pojkar. Varför har vi inte tjej- och killtoaletter på förskolan när det finns på restauranger? Ett annat barn berättar att även om man är kille kan man tycka om rosa.

2) Barnen får titta på bilder som beskriver personlighetsdrag och därefter får de limma fast de som de tycker stämmer bra in på dem själva. Efter det får de klippa ut kroppen med de fastlimmade bilderna. Barnens reflektioner: Jag brukar bli ledsen ibland (pojke, 5 år), Jag tycker jag är snabb (flicka, 3 år), Jag är bra på att lyssna (pojke, 5 år).

3) Efteråt reflekterade vi tillsammans. Några bilder tog alla barn och klistrade upp på sina kroppar medan andra tog bilder ingen annan klistrade fast på deras. Slutsatsen barnen drog var: Alla är olika!

Reflektion och analys

Vår tolkning är att barnen tolkar in samhällets ramar i stor utsträckning. Genom normer så börjar barnen i tidig ålder

förstå sin omvärld genom könstillhörighet då de gav exempel på olika platser i samhället där det finns toaletter som är indelade efter kön (vilket inte finns på förskolan). Det verkade också som att den enda gången de bröt mot dessa regler var när de följde med en förälder av motsatt kön på toaletten.

Det är svårt att påverka normer, men vi på förskolan kan bredda barnens tänkande och skapa en förståelse för sig själva som individer och för varandra. Diskussionen med barnen väcker hopp i oss i arbetslaget där vi tror att dagens barn kan påverka samhället till att visa mer förståelse, respekt och ödmjukhet i ett jämställt och demokratiskt samhälle.